

BESLUT

2015-12-07

Dnr: 15/02100

SAKEN

Godmorgon, världen!, P1, 2015-08-23, en krönika; fråga om otillbörligt gynnande

BESLUT

Inslaget frias. Granskningsnämnden anser att det inte innebar ett otillbörligt gynnande av kommersiella intressen.

INSLAGET

Inslaget var en krönika som handlade om krönikörens uppfattning om mediers agerande generellt samt om tidskriften *The Economist*. I krönikan sades bland annat följande.

Efter dubbelmordet i Västerås började vissa medier göra sitt jobb. De rapporterade om händelsen och utredningen men de satte också in det i ett större perspektiv och förklarade att det dödliga våldet i Sverige minskar. Och nej, det beror inte bara på att vården har blivit bättre på att lappa ihop de sönderslagna. Antalet som måste behandlas för skador från övergrepp minskar också trots befolkningsökningen. Sådan rapportering har skapat indignation i nätets undervegetation men även tunga opinionsbildare reagerade. [---]

Det fick mig att tänka på varför brittiska [tidskrift] är världens bästa tidskrift. Den har aldrig oroat sig över om dess sakliga omvärldsbevakning sårar läsarnas känslor. När jag började läsa tidningen använde den en slogan som drev med dem som strök läsarna medhårs, [tidskrift], not read by millions of people. [Tidskrift] som just nu genomgår ett ägarbyte, började jag läsa för att jag hade för många morgontidningar hemma. Jag insåg snart att jag läste samma artikel i tidning efter tidning och faktiskt blev lite mindre allmänbildad ju fler tidningar jag läste. Jag behövde välja ut en tidning i stället och försöka läsa allt i den, även sådant jag var mindre intresserad av. Det blev [tidskrift]. Och det var annorlunda. Här finns inga signerade artiklar och därför inte heller journalister som tävlar om status. Här finns inga scoop eller sensationer. [---]

Det fascinerande är att detta ointresse av att sälja faktiskt säljer. Medan andra urgröper sin trovärdighet genom att jaga sensationer och klick har [tidskrift] strävsamma saklighet vunnit läsare, från 1 miljon till 1,6 miljoner läsare sedan 2006.

ANMÄLAN

Anmälaren anser att krönikan lät som en reklam för den aktuella tidskriften och att inslaget borde prövas i fråga om otillbörligt gynnande av kommersiella intressen.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Radio (SR) anser att inslaget överensstämmer med bestämmelsen om otillbörligt gynnande och anför följande.

Godmorgon, världen! är ett veckomagasin som med internationell utblick kommenterar den svenska och utländska samtiden. I reportage, analyser, krönikor och satiriska inslag behandlas veckan som gått, veckan som kommer samt trender i tiden. Programmet har återkommande krönikörer som tillsammans representerar ett brett åsiktsspektra, från vänster till höger, men vars gemensamma nämnare är förmågan att föra fram spännande tankar i radiokrönikans form.

Den aktuella krönikören är en av Sveriges mest kända debattörer och författare. Hans utgångspunkt är liberal och han har skrivit flera böcker om liberalism och kapitalism. Som utomstående krönikör är hans yttrandefrihet, och i det möjligheterna till värderande omdömen, stor.

Den aktuella krönikan var en betraktelse över hur medier generellt inte sätter in händelser och skeenden i ett större perspektiv. Många medier väljer att fokusera på enskilda händelser och katastrofer för att skildra vad som hänt i stort. Enligt krönikören skulle många kunna lära av den aktuella tidskriften, och därmed undvika sensationsjournalistiken.

SR är medvetet om att omnämnandet av ett varumärke eller företag alltid riskerar att gynna varan eller företaget i fråga. Ett gynnande kan dock uppvägas av ett informations- eller underhållningsintresse. I krönikan förekom inte någon uppmuntran till inköp, inte heller några säljfrämjande inslag som till exempel prisuppgifter eller webbadresser. Krönikan hade i stället en recenserande form där fokus låg på tidningens unika journalistik. Det gynnande som eventuellt uppstod uppvägdes därför enligt SR av ett informations- och underhållningsintresse.

AKTUELL BESTÄMMELSE

Ett program som inte är reklam får inte på ett otillbörligt sätt gynna kommersiella intressen. Det får inte uppmuntra till inköp eller hyra av varor eller tjänster eller innehålla andra säljfrämjande inslag, eller framhäva en vara eller tjänst på ett otillbörligt sätt (14 kap. 2 § radio- och tv-lagen). Ett gynnande av ett

kommersiellt intresse är otillbörligt om det inte kan motiveras av något informations- eller underhållningsintresse.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden konstaterar att det genom de positiva beskrivningarna visserligen uppkom ett gynnande av tidskriften. Mot bakgrund av att gynnandet förekom inom ramen för en personligt hållen krönika, som hade en tydligt recenserande form, anser nämnden att gynnandet dock får anses vara motiverat av ett tillräckligt informations- och underhållningsintresse.

Detta beslut har fattats av Dag Mattsson, Elisabet Bäck, Leif Hedman, Nedjma Chaouche och Clas Barkman efter föredragning av Nathalie Eriksson.

På granskningsnämndens vägnar

Dag Mattsson

Nathalie Eriksson